PARTER OCH DOMSLUT

Åke Karlsson

Parter

Tilltalad
ÅKE Torsten Karlsson, 19330602-9319
Frihetsberövande: Häktad
Södra Villagränd 1 A Lgh 1303, 245 30 Staffanstorp

Ombud och offentlig försvarare
Advokat Rikard Hultenheim Bondesson
Advokatfirman Rikard Bondesson
Box 122, 244 22 Kävlinge

Åklagare
Kammaråklagare Anders Stridh
Åklagarmyndigheten
Södra Skånes åklagarkammare
Box 20021, 200 21 Malmö

Målsägande

1. Dödboet efter Märta Ekqvist

   Ombud
   Advokat Alexander Gyllensten
   Advokatfirman Proforma AB
   Kyrkogatan 17, 222 22 Lund

2. TOM Gunnar Ekqvist

   Ombud och målsägandebiträde
   Advokat Alexander Gyllensten
   Advokatfirman Proforma AB
   Kyrkogatan 17, 222 22 Lund

Domslut

Brott som Åke Karlsson döms för
Mord, 2025-09-09, 3 kap 1 § brottsbalken

Påföljd
Rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning

Rapporterade lagrum
Brott har begåtts under påverkan av allvarlig psykisk störning (30 kap 6 § brottsbalken).

Häktning m.m.
Åke Karlsson ska vara kvar i häkte tills domen får laga kraft i frågan om påföljd.

Skadestånd
Åke Karlsson ska betala skadestånd till Tom Ekqvist med 130 000 kr. Åke Karlsson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 9 september 2025.

Åke Karlsson ska betala skadestånd till Dödboet efter Märta Ekqvist med 55 030 kr. Åke Karlsson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 9 september 2025.

Förverkande och beslag
Beslaget av kläder och mobiltelefon, beslagtaget hos Åke Karlsson, ska bestå till dess domen vinner laga kraft och det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2025-5000-BG109368.1-5, 2025-5000-BG110445-3).

I beslag tagna knivar förverkas från Åke Karlsson (Polismyndigheten, 2025-5000-BG109489.1-4). Beslaget ska bestå.

Beslaget av kläder och mobiltelefon, beslagtaget hos Märta Ekqvist, ska bestå till dess domen vinner laga kraft och det beslagtagna ska därefter återlämnas till dödsboet efter Märta Ekqvist (Polismyndigheten, 2025-5000-BG109725.1-6, 2025-5000-BG110445-2).

Sekretess
Sekretessbestämmelsen i 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i den rättspsykiatriska undersökningen, aktbil. 51, med undantag för s. 1, som lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar.

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på fotografier, s. 3-11 i aktbil. 55, som lagts fram vid huvudförhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond
Åke Karlsson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Rikard Hultenheim Bondesson ska få ersättning av staten med 218 110 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 149 592 kr arbete
- 22 553 kr tidsspillan
- 2 343 kr utlägg
- 43 622 kr mervärdesskatt

Alexander Gyllensten ska få ersättning av staten med 46 574 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 35 772 kr arbete
- 1 487 kr tidsspillan
- 9 315 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Stämningsansökan 2026-01-07, Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Åke Karlsson ska dömas för mord enligt 3 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 MORD (5000-K1016988-25)

Åke Karlsson har uppsåtligen berövat Märta Ekqvist livet. Därvid har han tilldelat Märta Ekqvist flertalet knivhugg som träffade halsen, armarna, bålens framsida, vänster flank och ryggen. Ett knivhugg har orsakat en skada på aortan med åtföljande blödning till hjärtsäcken och den högra lungsäcken, vilket har orsakat Märta Ekqvists död. I vart fall har Åke Karlsson av oaktsamhet orsakat Märta Ekqvists död.

Det hände den 9 september 2025 i den gemensamma bostaden på Södra Villagränd 1 A, Staffanstorp, Staffanstorps kommun.

Ansvarsyrkande i andra hand
GROVT VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD

Lagrum för andrahandsyrkandet: 3 kap. 7 § andra stycket 1 brottsbalken

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Åke Karlsson ska vara kvar i häkte tills domen får laga kraft i frågan om påföljd.

Skadestånd

Tom Ekqvist har begärt att Åke Karlsson ska betala skadestånd med 130 000 kr.
Beloppet avser ersättning för sveda och värk med 80 000 kr samt särskild anhörigersättning med 50 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 9 september 2025.

Dödboet efter Märta Ekqvist har begärt att Åke Karlsson ska betala skadestånd med 55 030 kr.
Beloppet avser begravningskostnader. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 9 september 2025.

Förverkande och beslag

Åklagaren har yrkat att beslaget av kläder och mobiltelefon, beslagtaget hos Åke Karlsson, ska bestå till dess domen vinner laga kraft och att det beslagtagna därefter ska återlämnas (Polismyndigheten, 2025-5000-BG109368.1-5, 2025-5000-BG110445-3).

Åklagaren har yrkat att i beslag tagna knivar förverkas från Åke Karlsson enligt 36 kap. 9 § brottsbalken (Polismyndigheten, 2025-5000-BG109489.1-4).

Åklagaren har yrkat att beslaget av kläder och mobiltelefon, beslagtaget hos Märta Ekqvist, ska bestå till dess domen vinner laga kraft och att det beslagtagna därefter ska återlämnas till dödsboet efter Märta Ekqvist (Polismyndigheten, 2025-5000-BG109725.1-6, 2025-5000-BG110445-2).

INSTÄLLNING, UTREDNING OCH SKÄL

Inställning, m.m.

Gärningspåståendet

Åklagaren har uppgett att gärningspåståendet avseende mord även innefattar ett ansvarspåstående om dråp, enligt 3 kap. 2 § brottsbalken, synnerligen grov misshandel, enligt 3 kap. 6 § andra stycket brottsbalken, och grov misshandel, enligt 3 kap. 6 § första stycket brottsbalken. Åklagaren har vid huvudförhandlingen som försvårande omständigheter som gör att en misshandel ska bedömas som synnerligen grov eller grov – utan att justera åtalet – muntligen lagt fram att gärningen var livsfarlig, har skapat synnerligen svårt lidande samt att Åke Karlsson har visat synnerlig hänsynslöshet i sitt agerande genom användande av dödligt vapen i upprepade angrepp.

Åklagaren, som i andra hand har yrkat ansvar för grovt vållande till annans död, har vid huvudförhandlingen som försvårande omständigheter som gör att brottet bör bedömas som grovt – utan att justera åtalet – muntligen lagt fram att gärningen har innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag och att döden orsakats av misshandel med kniv.

Tom Ekqvist har biträtt åtalet.

Inställning

Åke Karlsson har motsatt sig att dömas för brott. Han har vid huvudförhandlingen varken kunnat erkänna eller förneka att han utdelat knivhugg mot Märta Ekqvist. Han har gjort gällande att han, för det fall han bedöms vara gärningsman, ska vara fri från ansvar med hänvisning till att han varken begått gärningen uppsåtligen eller varit oaktsam, eftersom han i gärningsögonblicket inte varit i tillräcklig grad medveten om sitt handlande. Han har vidare som grund

för ansvarsfrihet uppgett att han agerat i nödvärn, i vart fall i en uppfattad nödvärnssituation.

Åke Karlsson har med hänvisning till inställningen i skuldfrågan motsatt sig att betala det skadestånd som Tom Ekqvist respektive dödsboet efter Märta Ekqvist har begärt. Åke Karlsson har godtagit de begärda beloppen, jämte sättet att beräkna ränta, som i grunden skäliga i och för sig men har med hänsyn till slutsatserna i det rättspsykiatriska utlåtandet gjort gällande att skäl för nedsättning av beloppen föreligger enligt 2 kap. 5 § skadeståndslagen (1972:207).

Åke Karlsson har medgett de särskilda yrkandena som berör honom (punkterna 1 och 2).

Dödsboet efter Märta Ekqvist har inte haft något att erinra mot det särskilda yrkande om bevisbeslag som rör dödsboet.

Handläggningsfrågor

Sedan Åke Karlsson i polisförhör uppfattades ha erkänt gärningen i objektiv mening inhämtade tingsrätten en rättspsykiatrisk undersökning före huvudförhandlingen. Det skedde på åklagarens begäran sedan försvaret godtagit det. Rättsmedicinalverkets rättspsykiatriska utlåtande kom in till tingsrätten den 29 december 2025.

Huvudförhandlingen har pågått under två dagar. Under andra dagen var Åke Karlsson på grund av sitt hälsotillstånd förhindrad att närvara. Huvudförhandlingen slutfördes i hans personliga utevaro med stöd av 46 kap. 15 a § första stycket 3 rättegångsbalken.

Utredningen

Bevisningen

På åklagarens begäran och med stöd av 35 kap. 15 § rättegångsbalken har ett videoinspelat polisförhör med Åke Karlsson spelats upp. Tilläggsförhör har, på

åklagarens begäran, hållits med Åke Karlsson under huvudförhandlingen. Åke Karlsson lämnade inte några uppgifter i tilläggsförhöret.

På åklagarens begäran har förhör ägt rum med målsäganden Tom Ekqvist samt med vittnena Teresa Matkeviciene och Emmelie Birkner Næss.

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat händelserapporter, tidslinje, protokoll över platsundersökning, protokoll över klädundersökningar, sakkunnigutlåtande från Nationellt forensiskt centrum (NFC) avseende undersökning av biologiska spår, anteckningar från kommunal omsorgsförvaltning, dödsfallsutlåtande, rättsintyg och beslagsprotokoll. Åklagaren har även lagt fram fotografier.

Bakgrund

Åke Karlsson och Märta Ekqvist var vid tidpunkten för händelsen sambor och bodde i en lägenhet på Södra Villagränd 1 A i Staffanstorp. Åke Karlsson var vid tidpunkten 92 år och Märta Ekqvist 94 år. De hade varit ett par i ungefär 25 år. Tom Ekqvist är son till Märta Ekqvist.

År 2021 sökte Åke Karlsson vård för minnesproblem. År 2024 hade hans närminne försämrats ytterligare och han hade svårt att hitta till olika platser. I juli 2025 gjordes minnestester som indikerade svår demens.

Enligt hemtjänstens journalanteckningar larmade Märta Ekqvist vid två tillfällen hemtjänsten i juli 2025 om att de måste komma till bostaden. Vid tillfällena var Åke Karlsson arg och ledsen. Den 5 augusti 2025 fördes Åke Karlsson med ambulans till akutmottagningen sedan han uppgett att han tagit en större mängd tabletter av sitt blodtrycksläkemedel och Märta Ekqvist larmat. Han uppvisade dock inga kroppsliga symptom tydande på överdos av läkemedel. Märta Ekqvist uppgav till hemtjänstpersonal att hon och Åke Karlsson hade bråkat under natten att det var därför han tagit tabletterna. Den 14 augusti

2025 respektive den 20 augusti 2025 larmade Märta Ekqvist återigen hemtjänsten. Vid det första tillfället gällde det att Åke Karlsson inte mådde bra och inte var kontaktbar. Den 20 augusti 2025 gällde det att han lämnat bostaden vid 22-tiden och hon var orolig. Det är antecknat att hon uppgav att han varit aggressiv. Åke Karlsson hittades av en polispatrull senare samma kväll. Den 2 september 2025 larmade Märta Ekqvist om att Åke Karlsson hade gått ut och att hon var orolig för honom. Polisen fann Åke Karlsson vid affären City-Gross och skjutsade hem honom. I händelserapport från tillfället har antecknats att Åke Karlsson uppträdde aggressivt mot sambon när han kom hem.

Vid tidpunkten för händelsen hade Åke Karlsson och Märta Ekqvist hjälp i hemmet av hemtjänst. I hemtjänstteamet ingick bl.a. Teresa Matkeviciene.

Redovisningen av förhörsutsagor

Under denna rubrik lämnas en sammanfattande redovisning av förhören med målsäganden Tom Ekqvist samt med vittnena Teresa Matkeviciene och Emmelie Birkner Næss.

Tom Ekqvist

Han och Märta Ekqvist hade telefonkontakt dagligen. Han brukade besöka Märta Ekqvist och Åke Karlsson ungefär en gång i veckan och han hjälpte dem bland annat att betala räkningar och handla. Under 2025 förändrades Märta Ekqvists och Åke Karlssons relation och vid ett tillfälle i augusti var de väldigt osams när Tom Ekqvist kom på besök. Åke Karlsson började också under 2025 göra utflykter från lägenheten och gick vilse. Den 2 september 2025 var sista gången Åke Karlsson blev hämtade efter att ha lämnat lägenheten och gått vilse. Då hade polisen hämtat Åke Karlsson, och när de var tillbaka i lägenheten hade polisen sett Åke Karlsson knuffa till Märta Ekqvist. Polisen ville därför inte lämna Märta Ekqvist och Åke Karlsson ensamma utan väntade på att Tom Ekqvist skulle komma dit. När han kom dit sa han till Åke Karlsson att det var över gränsen men Åke Karlsson ryckte bara på axlarna och verkade inte

bry sig. Han pratade sedan med polisen och bland annat hemtjänsten och en biståndshandläggare. Biståndshandläggaren kom därefter till lägenheten. De pratade om att ordna ett nytt boende för Åke Karlsson, men biståndshandläggaren menade att det inte fanns tillräckliga skäl för det då.

Dagen före den aktuella händelsen skulle han skjutsa Märta Ekqvist och Åke Karlsson till tandläkaren. Märta Ekqvist ringde honom tidigt på morgonen den dagen och sa att Åke Karlsson ”var helt galen och höll på med hennes mediciner”. När Tom Ekqvist kom dit ville inte Märta Ekqvist följa med till tandläkaren så det var bara han och Åke Karlsson som åkte till besöket. Tom Ekqvist upplevde att Åke Karlsson var klar i huvudet när de körde till tandläkaren och Åke Karlsson förstod vad besöket innebar och agerade normalt. Åke Karlsson kunde bland annat öppna dörren och låsa upp postboxen själv. När han och Åke Karlsson kom tillbaka efter besöket drack de kaffe tillsammans med Märta Ekqvist. Han upplevde att det var spänt mellan Märta Ekqvist och Åke Karlsson då.

Den aktuella dagen, den 9 september 2025, hade Tom Ekqvist och Märta Ekqvist kontakt per telefon på morgonen. Hon ville att han skulle säga åt Åke Karlsson att det var tisdag eftersom Åke Karlsson trodde att det var onsdag och alltså fel veckodag. På onsdagen skulle han köra Märta Ekqvist och Åke Karlsson till läkarbesök. Han pratade inte med Åke Karlsson per telefon på morgonen. Senare under dagen när Tom Ekqvist var ute och uträttade ärenden ringde Märta Ekqvist igen och bad honom förklara för Åke Karlsson att det var tisdag och inte onsdag. Tom Ekqvist pratade då med Åke Karlsson och förklarade vilken veckodag det var, varpå Åke Karlsson sa ”du är inte bättre än de andra och nu är det krasch bom bang”. Sedan bröts samtalet. När Tom Ekqvist körde hem hörde han på nyheterna att en äldre kvinna blivit misshandlad. Han stannade bilen och försökte ringa upp både Märta Ekqvist och Åke Karlsson flera gånger men ingen svarade.

Teresa Matkeviciene

Hon arbetar inom hemtjänsten i Staffanstorps kommun och har besökt Märta Ekqvist och Åke Karlsson fyra–fem gånger tidigare. Den aktuella dagen besökte hon dem på morgonen tillsammans med en kollega. De var där på ett kort tillsynsbesök för att titta till paret. Det var inget som stack ut vid besöket på morgonen. Hon pratade med både Märta Ekqvist och Åke Karlsson. Teresa Matkeviciene kom tillbaka utan sin kollega senare under dagen för att gå på promenad med Märta Ekqvist. Ytterdörren till lägenheten var stängd och Teresa Matkeviciene ringde på men ingen öppnade. När hon var i färd med att ringa en anhörig till Märta Ekqvist och Åke Karlsson kom Åke Karlsson gående från hissen. Åke Karlsson hade blod i ansiktet och han var ihopsjunken. Teresa Matkeviciene frågade var han hade varit och Åke Karlsson svarade då ”jag dödade henne”. Teresa Matkeviciene tänkte att han måste ha ramlat och slagit sig och att det var därifrån blodet kom. Hon tänkte också att hon skulle undersöka skadorna när de kom in i lägenheten. Hon upplevde inte honom som aggressiv utan som lite ”lugn-stressad”. När Åke Karlsson skulle öppna var han väldigt darrig och han kunde inte få in nyckeln i låset så hon fick hjälpa till att låsa upp dörren. Då upprepade Åke Karlsson ”jag dödade henne”. När hon och Åke Karlsson kom in i lägenheten stämplade hon in på besöket och tog på sig skoskydd. Sedan gick Åke Karlsson till vardagsrummet och sa en tredje gång ”jag dödade henne”. När hon kom fram till vardagsrummet såg hon Märta Ekqvist ligga på golvet med blod. Märta Ekqvist höll ihop händerna och hade benen böjda mot magen. Åke Karlsson sa då att han skulle hämta något från köket och gick ditåt. Teresa Matkeviciene visste inte vad Åke Karlsson skulle göra och blev väldigt rädd, så hon sa att hon var tvungen att hämta något och gick ut ur lägenheten och ringde polisen.

Emmelie Birkner Næss

Hon arbetar som polis och var i tjänst tillsammans med en kollega den aktuella dagen. Hon kom till platsen strax efter den första patrullen. Hon och hennes

kollega hanterade mannen, som är Åke Karlsson. Hon upplevde Åke Karlsson som udda och avvikande i sitt beteende. Åke Karlsson sa ingenting utan stod bara och tittade. Han var inte våldsam eller liknande. Han hade blod på händerna och i ansiktet men hon kunde inte avgöra varifrån blodet kom. Hon frågade Åke Karlsson om blodet men han svarade inte. Hon gick in i lägenheten och såg kvinnan ligga på golvet och noterade blod och hål i bröstet på kvinnan. Då gick Emmelie Birkner Næss tillbaka ut till Åke Karlsson och sin kollega och frågade Åke Karlsson vad som hänt men han svarade inte. Efter ett tag sa Åke Karlsson lite tvekande eller försiktigt ”jag hittade henne så” och ”hon skrattade åt mig”, men han svarade inte på några av hennes följdfrågor. Emmelie Birkner Næss fick höra av sin kollega att kvinnan som de hittade i lägenheten hade en kniv i handen när man vände på henne.

Skäl

Skuld

Allmänt om bevisprövningen

Det är åklagaren som har bevisbördan för samtliga förutsättningar som måste föreligga för att den tilltalade ska kunna fällas till ansvar för brott. För en fällande dom i brottmål krävs att domstolen genom den utredning som har lagts fram finner det ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till det som läggs honom eller henne till last. Detta beviskrav gäller såväl för påståendena i gärningsbeskrivningen om faktiska förhållanden som att den tilltalade – för det fall ansvar yrkas för uppsåtligt brott – handlade med uppsåt eller – för det fall ansvar yrkas för oaktsamt brott – var oaktsam.

Åke Karlsson berövade Märta Ekqvist livet

Den 9 september 2025 kl. 14.03 inkom larmsamtal till SOS Alarm från hemtjänstpersonalen Teresa Matkeviciene om att hon hade anträffat en till synes livlös kvinna på golvet i en lägenhet på Södra Villagränd 1 A i Staffanstorp och att där var en man i lägenheten som hade blod på händerna och i ansiktet. Av

händelserapporten framgår att Teresa Matkeviciene uppgett att mannen sagt till henne ”jag hade ihjäl henne”. Vidare framgår det av händelserapporten att polispatrull kom dit, att hjärt- och lungräddningsinsats påbörjades på kvinnan, att mannen greps och att kvinnan fördes med ambulans till sjukhuset kl. 14.31. Kvinnan, som var Märta Ekqvist, konstaterades avliden på sjukhuset kl. 14.56.

Mannen som greps på platsen är Åke Karlsson.

Märta Ekqvist anträffades på golvet i vardagsrummet i lägenheten, som har två rum och kök. Vid brottsplatsundersökning i lägenheten togs fyra knivar i beslag. En kniv (beslagsnummer 2025-5000-BG109489-2) låg på golvet ovanpå tröskeln till sovrummet, en bit från den plats där Märta Ekqvist hade legat, enligt blodspår på golvet samt Teresa Matkevicienes uppgifter om var Märta Ekqvist låg. På knivens handtag fanns millimeterstora blodbesudlingar. Knivens totala längd var cirka 21,5 cm. Knivbladet var cirka 10 cm långt och cirka 1,8 cm brett vid övergången till handtaget. En av de andra beslagtagna knivarna låg i hallen ovanpå en byrå (beslagsnummer 2025-5000-BG109489-1). På knivspetsen fanns en blodliknande besudling. Kniven såg ut som ett grillbestick med träskaft/handtag. Knivens totala längd var cirka 17,5 cm. Knivbladet var tandat, cirka 7,5 cm långt och cirka 1,4 cm brett vid övergången till handtaget. De andra två knivarna som togs i beslag var två av flera knivar som låg i en kökslåda. Dessa två knivar hade blodbesudlingar. Den ena av knivarna var en kniv med svart handtag av märket IKEA (beslagsnummer 2025-5000-BG109489-3). Knivens totala längd var cirka 22,5 cm. Knivbladet var tandat, cirka 13 cm långt och cirka 2,5 cm brett vid övergången till handtaget. På knivbladets båda sidor iakttogs ett cirka 2 cm stort område med blod. Den andra av knivarna i köket hade ett svart handtag och var av märket Fiskars (2025-5000-BG109489-4). Knivens totala längd var cirka 23 cm. Knivbladet var tandat, cirka 12 cm långt och cirka 1,8 cm brett vid övergången till handtaget. På kniven iakttogs inget synligt blod men på knivbladets ena sida vid övergången till

handtaget iakttogs en fetaktig besudling. Besudlingen indikerade positivt som för blod när den förprövades kemiskt.

Vid brottsplatsundersökningen anträffades i vardagsrummet, förutom blod på golvet där Märta Ekqvist hade legat, även droppstänk av blod invid en vägg samt blodstänkt på denna vägg och TV:n. Inga fynd av blodstänk gjordes i köket och inte heller på några ytor i sovrummet. Det fanns inga tecken på tumult i köket eller sovrummet. En stol med blodbesudlingar anträffades i dörröppningen mellan sovrum och vardagsrum. I brottsplatsundersökningen drog utredare slutsatsen att stolen stått på annan plats när blodet stänkte på den eftersom inget blod iakttogs på golvet i sovrummet.

Nationellt forensiskt centrum (NFC) har undersökt knivarna och uttalat följande slutsatser angående fynd av biologiska spår på dem.

> 2025-5000-BG109489-1: I en undersökt besudling på knivbladets ena sida påvisades blod. Resultaten talar extremt starkt för att blodet/DNA:t kommer från Åke Karlsson (Grad +4), om man bortser från möjligheten att det kommer från en nära släkting.
>
> 2025-5000-BG109489-2: I en undersökt besudling på knivskaftets andra sida påvisades blod. Resultaten talar extremt starkt för att blodet/DNA:t kommer från Märta Ekqvist (Grad +4), om man bortser från möjligheten att det kommer från en nära släkting.
>
> 2025-5000-BG109489-3: I en undersökt besudling på knivbladets ena sida påvisades blod. Resultaten talar extremt starkt för att blodet/DNA:t kommer från Åke Karlsson (Grad +4), om man bortser från möjligheten att det kommer från en nära släkting. I en undersökt besudling på knivbladets andra sida påvisades blod. Resultaten talar extremt starkt för att blodet/DNA:t kommer från Märta Ekqvist (Grad +4), om man bortser från möjligheten att det kommer från en nära släkting.
>
> 2025-5000-BG109489-4: I en undersökt besudling på knivskaftets ena sida påvisades blod. Resultaten talar extremt starkt för att blodet/DNA:t kommer från Märta Ekqvist (Grad +4), om man bortser från möjligheten att det kommer från en nära släkting.

De kläder som Märta Ekqvist bar vid tillfället har undersökts. På dessa iakttogs blod och genomgående skador som bedömdes ha orsakats av eggvasst/skarpkantat föremål.

Av det dödsfallsutlåtande utfärdat av Rättsmedicinalverket (RMV) jämte fotografier som åklagaren åberopat framgår att Märta Ekqvist hade följande skador.

- Två stycken sårskador på huvudet med underliggande blödning i mjukvävnaden.
- Två stycken parallella sårskador till vänster på halsen ned med en underliggande 1,5 cm lång sårkanal i riktningen nedåt höger till den vänstra nickmuskeln.
- En ytlig sårskada och en sårskada som gått ned i muskulaturen på den högra armen.
- Tio stycken sårskador på den vänstra armen och handen, varav nio stycken av dessa är ytliga och en sårskada går ned 3 cm på djupet i underhudsfettet.
- På bålens framsida 18 stycken sårskador, varav
    - två stycken penetrerat bröstkorgsväggen, den ena med en 11 cm lång sårkanal i riktning framåt vänster något nedåt genom muskulaturen mellan det 4:e och 5:e revbenet, genom hjärtsäcken med genomgående skada på aorta med åtföljande blödning till hjärtsäcken och lungsäckarna och den andra med en 12 cm lång sårkanal i riktning mot vänster något nedåt och bakåt mellan det 5:e och 6:e revbenet genom hjärtsäcken och med en ytlig skada på hjärtats framsida,
    - två stycken penetrerat bukhinnan, varav den ena med en 6 cm lång sårkanal i riktningen bakåt något åt vänster och något nedåt med ytlig skada på det stora bukhinnenätet och den andra med en 5 cm lång sårkanal i riktningen bakåt vänster något nedåt utan skador på inre organ samt
    - fem stycken är små och trekantsformade, belägna på det högra och det vänstra kvinnliga bröstet.

- Åtta stycken sårskador i den vänstra flanken, varav tre stycken penetrerat bröstkorgsväggen med 4,5 cm, 6 cm respektive 7 cm långa sårkanaler i riktning höger något uppåt med skador på den vänstra överlobens lungvävnad.
- Två stycken sårskador till vänster på ryggen, varav den ena av dessa penetrerat bröstkorgsväggen med en cirka 10 cm lång sårkanal i riktning framåt höger och något nedåt med skada på det 11:e vänstra revbenet, in genom lungsäcken, mellangärdet med skada på mjälten.
- Format blåmärke på den högra underarmen samt hudblödningar på den vänstra armen.

RMV hade vid sin undersökning information om uppgifter som Åke Karlsson lämnat i förhör, bl.a. att Märta Ekqvist haft en kniv under händelseförloppet. Vidare hade RMV fått information om tre knivar som var i beslag.

I RMV:s utlåtande anger undersökande rättsläkare att inga skador som var typiska för självtillfogat våld noterades på Märta Ekqvist.

Rättsläkarna uppger i utlåtandet att dödsorsaken var stickskadorna på bålen, där i första hand stickskadan till höger på bröstkorgen med skada på aorta och åtföljande blödning till hjärtsäcken och den högra lungsäcken, bedöms ha varit dödande. Vidare bedömdes även följande skador, i kombination eller var och en för sig, ha inneburit fara för Märta Ekqvists liv.

- Sårskadan till höger på bröstkorgen med skada genom bröstkorgsväggen, hjärtsäcken och en ytlig skada på hjärtats framsida.
- Tre sårskador i den vänstra flanken med skador genom bröstkorgsväggen och i lungvävnaden.
- Sårskadan till vänster på ryggen med skada genom bröstkorgsväggen, mellangärdet och mjälten.

I fråga om dödssättet är rättsläkarnas slutsats att undersökningsfynden sammantaget talar starkt för att Märta Ekqvist blivit bragd om livet.

Tingsrätten konstaterar att det inte finns skäl att ifrågasätta de slutsatser som rättsläkarna dragit i fråga om dels orsaken till att Märta Ekqvist dog, dels att det var en annan person som berövade henne livet.

Nästa fråga att pröva är om det var Åke Karlsson som berövade Märta Ekqvist livet.

Åke Karlsson har vid huvudförhandlingen varken kunnat erkänna eller förneka gärningen.

Åke Karlssons kläder har undersökts. På dessa iakttogs ett flertal blodbesudlingar, främst på framsidan av en tröja men även på dess baksida samt på ärmmuddarna. Ingen analys har gjorts av blodet.

I den rättspsykiatriska undersökning som genomförts under förundersökningen, sedan Åke Karlsson bedömts i objektiv mening ha erkänt gärningen, bedömde undersökningsteamet att Åke Karlsson har begått gärningen under påverkan av en allvarlig psykisk störning och att han även vid tiden för undersökningen lider av en allvarlig psykisk störning. Undersökningsteamet bedömde att hans psykiska tillstånd uppfyller diagnoskriterierna för kognitiv sjukdom med multipla orsaksfaktorer och med beteendestörningar. I utlåtandet anges att den kognitiva sjukdomen utgörs av långt framskriden demens och att sjukdomen innebär ett höggradigt förvirringstillstånd med störd realitetsprövning och verklighetsfrämmande symptom. Det anges också att Åke Karlsson till följd av den allvarliga psykiska störningen bedöms ha saknat förmåga att inse gärningens innebörd.

Vid huvudförhandlingen har ett videoinspelat polisförhör som hölls med Åke Karlsson den 10 september 2025 spelats upp. I förhöret ger Åke Karlsson ett förvirrat intryck. Han svarar på en del av frågorna som ställs men har svårt att svara eller ge adekvata svar. Han tappar ord och har allmänt svårt att ge sammanhängande svar på förhörsledarens frågor. Detta medför att hans uppgifter

måste bedömas med mycket stor försiktighet. Samtidigt framgår att han, även om han inte kommer ihåg var han bor, vet att han bor med Märta Ekqvist och han kan lämna uppgifter om vad som hände den 9 september 2025. På första frågan, om han förstår misstanken mot honom, uppger han följande. ”Jo jag förstår. Jag kommer ihåg panga här uppe och slog mig. Vi skyllde varandra, när hon kom ut så slog hon mig i huvudet.” Han fick därefter frågor om var han bor. Under dessa kom han in på vem han bodde med och sa följande. ”Jag bodde med henne då, då var det bra, men sen vart det helt tokigt samma dag. Och jag var helt rasande på henne så kommer hon med en kniv, också min… vad heter det. Jag får sluta här också. Det går inte.” På fråga vem han blev rasande på sa han: ”Jag var rasande på henne för…[ohörbart] tog bara lite lätt men sedan började hon, jag höll på att bli tokig”. Han fick frågan vad hon heter och han svarade ”Märta”. På fråga vem Märta är svarade han: ”Märta jag bodde hos henne ett tag men det gick inte till slut.” Direkt därefter fick han frågan vad han har för relation till Märta. Han svarade följande. ”Nej jag hade inga större saker, allting ska hon ha, så att det är dåliga saker. Nej jag puttade till henne med en… vad heter det. Ursäkta mig. [Paus] Hon tog kniven och började med mig och jag träffade henne rätt i hjärtat, då blev jag helt tokig på det. För att döda henne riktigt så skulle jag sticka ner den bara lite till, eller så. Hon hade själv sträckt in den här lite grand, det var inte mycket. Så är det bara.” Han fick frågan när det han berättar hände, varpå han svarade ”[d]et var ju då i mitten på dagen, vi höll på att laga mat, det gick inte”. Han uppmanades sedan att berätta så mycket han kan om den här dagen. Han svarade att det var de två som var där. Sedan beskrev han att de vaknade vid kl. 09.00 och vid 10-tiden kom en dam som skulle söka och titta in i rummen och att hon kom vid 15-tiden en gång till. Han beskrev vidare att damen brukar titta och snygga till deras rum. Han berättade också att damen sa, när de skulle lämna, att de skulle ut och gå klockan tre. Han beskrev också att stämningen mellan honom och Märta Ekqvist inte var bra, att hon inte ville se honom och var arg för att hon inte vill vara med honom samt att det fick honom att känna att ”det var förskräckligt”.

Därefter ställdes frågan vad han och Märta Ekqvist gjorde när damen lämnade första gången. Han svarade ”att det var då det började osa katt, att vi började slå varandra. [ohörbart]… jag vet inte det var så tosigt alltihopa”. På frågan på vilket sätt de slog varandra svarade han att ”hon slog mig först sen slog jag henne lite grann, till sist började jag bli arg, jag stack in en liten skåra på henne [ohörbart] det tog henne så ramlade hon ner”. Samtidigt som han i förhöret sa att han ”stack in en liten skåra” förde Åke Karlsson sin slutna högerhand framåt framför sig. När han sa att hon ramlade ner gjorde han en rörelse neråt med båda sina händer.

Därefter följde många frågor från förhörsledaren kring händelseförloppet, varigenom bl.a. följande framkom. Han uppgav att Märta Ekqvist slog honom och på fråga var någonstans visade Åke Karlsson på sitt huvud och på kinden. Han uppgav att han inte visste varför hon slog honom och att hon slog honom tre–fyra gånger. Han uppgav att hon använde ett skohorn som de hade hemma. Därefter berättade han att hon fick kniven från köket dit hon gick och att han tog tillbaka hennes kniv. Han uppgav att han sa till henne att sluta. På fråga vad som hände därefter sa han: ”Sedan kom den sedan dog hon. Sedan kom kniven som petade in till henne lite lätt.” På fråga var kniven petades in sa han ”Vid hjärtat. Hon dog i alla fall.” På frågan hur många gånger kniven petades in i Märta svarade han ”tre–fyra gånger kanske”. På frågan vilka ställen som kniven petades in sa han ”det var lite överallt, i stjärten och lite överallt”. Han berättade att de båda stod upp när kniven petades in första gången och att ”hon kom så emot mig” och att han inte vet varför hon gjorde det. På fråga vad som hände med Märta när hon fått kniven i sig svarade han att det kom folk och hjälpte till. Han uppgav även att han höll henne lite grann när hon föll ner men att det inte gick för hon var för tung och att han fick ringa ambulansen. Han berättade att hon skrek aj och att hon först kommit rusande med kniven i handen och att han då kommit undan. Han lämnade uppgift om att hon högg i sig själv. På fråga om han blev skadad av kniven svarade han ”nej, inte så mycket”. Han berättade att hon hämtade fler knivar och hade två–tre stycken samt att han inte

vet varför hon hade knivarna men att hon var förbannad på honom. Han uppgav att hon kom upp i ansiktet på honom och att han fick en rispa varpå han sa sluta nu till henne. Han beskrev knivarnas utseende. På fråga vad som hände med knivarna svarade han att han la två, fyra eller fem knivar i vattnet i köket när hon dog men att han också la en mellan benen på henne. På fråga om han förstod om Märta Ekqvist kunde avlida om han petade på henne med kniven svarade han ”det vet jag inte, det törs jag inte säga”.

Åke Karlsson fick även frågor vad han gjorde när Märta Ekqvist hade dött. Han lämnade flera uppgifter om detta. Första svaret från honom var: ”Jag stannade inne. I alla fall tills hon kom, den där tanten, hon kom in och jag sa Märta har dött. Det var inte bra.” Han berättade därefter att tanten sprang ut, att han inte vet varför men ”hon såg väl henne ligga där nere”. Åke Karlsson uppgav att tanten är en sådan människa som kommer dit om man är sjuk eller så. På fråga att hur tanten kom in svarade han: ”Nej det var öppet, jag gick ut och då kom hon in där, jag sa gå och titta där Märta är död.” Även lite senare i förhöret berättade han att han berättade för tanten att hon var död. När förhörsledaren frågade hur tanten reagerade på det svarade Åke Karlsson: ”Ojojoj sa hon. Jag får väl springa igen sa hon.” Han fick även frågor vad han gjorde när han gick ut. Han uppgav att han gick till bakdörren, att han gick ner med kaffe till ett ställe utanför där man slänger och att han sedan gick tillbaka och upp. Han berättade att han skulle slänga kaffe för att ”det luktade skit”.

Även om Åke Karlssons uppgifter ska bedömas med mycket stor försiktighet kan konstateras att han har lämnat uppgifter som får stöd i utredningen i övrigt. Uppgiften att han använde kniv mot Märta Ekqvist har stöd i utredningen. Uppgiften att han och Märta Ekqvist hade blivit osams den dagen överensstämmer med Tom Ekqvists uppgifter om vad han fått veta i telefonsamtal den dagen och vilken sinnesstämning Åke Karlsson var i en stund före händelsen. Av Tom Ekqvists uppgifter framgår att Märta Ekqvist och Åke Karlsson hade varit oense om vilken dag det var och att Märta Ekqvist därför ringde Tom Ekqvist

och bad honom förklara för Åke Karlsson att det var tisdag och inte onsdag. Vidare framgår av Tom Ekqvists uppgifter att Åke Karlsson blev upprörd på honom när han förklarade vilken veckodag det var. Deras samtal ägde rum ca kl. 13.15.

Vidare har Åke Karlssons uppgifter om att han gick ner till ett ställe där man slänger saker stöd i utredningen genom att åklagaren redovisat att Märta Ekqvists och Åke Karlssons nyckeltagg användes kl. 13.56 för att öppna soprummet på fastigheten. Soprummet ligger utanför bostadshusets entré. Av åklagarens redovisning av tidslinje framgår att kl. 13.56 öppnade Teresa Matkeviciene porten till fastigheten. Kl. 13.57 användes Märta Ekqvists och Åke Karlssons nyckeltagg för att öppna porten till fastigheten. Åke Karlssons uppgifter, om att en kvinna kom dit, att han berättade för kvinnan att Märta Ekqvist var död, visade kvinnan var Märta Ekqvist låg och att kvinnan då sprang ut, har stöd i det som Teresa Matkeviciene har uppgett. Även hans uppgifter om att en dam tittat till dem på morgonen har stöd i Teresa Matkevicienes uppgifter.

Tingsrättens slutsats beträffande Åke Karlssons uppgifter som han lämnade i polisförhöret är att dessa i den mån de har stöd i utredningen i övrigt har ett inte obetydligt bevisvärde.

Teresa Matkeviciene träffade Åke Karlsson utanför lägenheten när hon kom dit för att besöka paret. Åke Karlsson sa då till henne två gånger, i samband med att de öppnade och gick in, att han dödat Märta Ekqvist. Därefter sa han en gång till, när de gick de till vardagsrummet där Märta Ekqvist låg, att han hade dödat henne. Teresa Matkevicienes uppgifter, innebärande att Åke Karlsson tre gånger sa till henne att han dödade Märta Ekqvist, ger ett starkt indirekt stöd åt åtalet.

Även de biologiska fynd som gjorts på de i beslag tagna knivarna ger ett starkt indirekt stöd åt åtalet. På en av knivarna fanns spår från både Märta Ekqvist och Åke Karlsson.

Vid en sammantagen bedömning är bevisningen mot Åke Karlsson så stark att det är ställt utom rimligt tvivel att det var han som dödade Märta Ekqvist. Detta gjorde han, så som åklagaren har angett, genom att tilldela henne flertalet knivhugg som träffade halsen, armarna, bålens framsida, vänster flank och ryggen.

Utifrån skadebilden med ett stort antal skador, väsentligen lokaliserade till övre delen av Märta Ekqvists kropp, är det bevisat att det varit ett kontrollerat handlande från Åke Karlssons sida.

Åke Karlsson begick inte gärningen i nödvärn

Åke Karlsson har gjort gällande att han begått gärningen i nödvärn.

Följande har framkommit av utredningen gällande skador på Åke Karlsson.

Avseende sår och blod på Åke Karlssons vänstra kind gjorde polisen vid avvisiteringen och spårsäkringen på honom en bedömning av hur blodet runnit. Följande anges i protokollet.

> I rinningarna iakttogs riktningsförändringar genom att blodet runnit först framåt mot näsan för att sedan fortsätta nedåt mot munnen och hakan. På samma kind iakttogs två sår om ca 0,5–1 cm. Såren bedömdes som relativt färska då blodet på kinden hade sitt ursprung från såren.

En rättsmedicinsk kroppsundersökning har därefter gjorts av Åke Karlsson. Vid undersökningen konstaterades att Åke Karlsson hade en hudavskrapning på hjässan, hudrispor på den vänstra kinden, hudblödningar på de båda armarna och händerna, små hudrispor på den högra underarmen och på den vänstra handen samt hudskador på bålen. Undersökande rättsläkare har uppgett följande om skadornas uppkomstsätt.

> Hudrisporna på den vänstra kinden, högra armen och den vänstra handen har uppkommit genom halvskarpt till skarpt våld. Hudavskrapningen på

> huvudet har uppkommit genom trubbigt skrapande våld. Hudblödningarna på armarna och händerna har företett utseenden som talar för att dessa, helt eller till övervägande del, uppkommit genom trubbigt våld, vilken kan ha varit av ringa karaktär, men det kan inte uteslutas att någon/några av dessa utgör resttillstånd efter nålstick via sjukvården. Hudskadorna har företett utseenden där det inte kan avgöras ifall de uppkommit genom skarpt eller trubbigt skrapande våld.
>
> Hudrisporna på den vänstra kinden har företett utseenden och lägen som kan tala för att dessa uppkommit genom annan person, förenligt med rispande med halvskarpt till skapt föremål eller rivning med naglar.
>
> Hudrisporna på den vänstra handen är förenliga med att ha uppkommit genom egen hantering av skarpkantat föremål så som kniv.
>
> Hudblödningarna på armarna har företett utseenden och lägen som är förenliga men att dessa uppkommit genom annan persons grepp, men de kan lika väl ha uppkommit på annat sätt.
>
> Övriga skador är ospecifika avseende deras närmre uppkomstsätt.

Enligt rättsläkaren har hudavskrapningen, hudrisporna och hudblödningarna företett utseenden som är förenliga med att dessa uppkommit vid händelsen den 9 september 2025, men att hudskadorna på bålen har företett utseenden som talar för att dessa är åtminstone något dygn äldre än så. Avseende hudskadorna på bålen talar omständigheten att de är samlade inom ett avgränsande område på bålen emot att dessa, helt eller till övervägande del, tillfogats Åke Karlsson av annan person. Vidare bedömde rättsläkaren att Åke Karlsson inte uppvisade några typiska avvärjningsskador. Hudrisporna på den vänstra kinden är enligt rättsläkaren förenliga med att ha uppkommit genom rispande av halvskapt till skarp föremål så som kniv eller ett skohorn med halvskarp till skarp kant. Vidare är det rättsläkarens slutsats att hudavskrapningen på hjässan har företett ett utseende som ensamt är ospecifikt men förenligt med att ha uppkommit genom slag med skohorn, även om den lika väl kan ha kunnat uppkomma på annat sätt.

Av Emmelie Birkner Næss uppgifter framgår att Märta Ekqvist hade en kniv i handen när hon hittades. När det gäller uppgifter från Åke Karlsson i förhöret

om att Märta Ekqvist angrep honom med kniv konstaterar tingsrätten att han inte har några sådana avvärjningsskador. I fråga om hudrispan i ansiktet delar tingsrätten uppfattningen i polisens undersökningsprotokoll att blodrinningens riktningsförändring, snett framåt och nedåt på kinden, ger starkt stöd för att Åke Karlsson stått framåtlutad i samband med att såret börjat blöda för att sedan inta en mer upprätt position. Ett sådant händelseförlopp är inte förenligt med vad Åke Karlsson berättat om att Märta Ekqvist rusade mot honom med en kniv.

När det gäller hans uppgifter om att Märta Ekqvist slagit honom i huvudet med ett skohorn kan konstateras att det i lägenheten fanns ett skohorn. Vid brottsplatsundersökningen anträffades det vid balkongdörren i sovrummet. När skohornet sedan undersöktes av Forensiska sektionen, Polisen, konstaterades att inga blodlika besudlingar eller skador kunde iakttas på skohornet.

Genom den av åklagaren framlagda utredningen i dessa avseenden bedömer tingsrätten att Åke Karlssons invändning om nödvärn framstår som obefogad. Invändningen är därmed motbevisad av åklagaren (se rättsfallet från Högsta domstolen NJA 1990 s. 210).

Åke Karlsson har begått en otillåten gärning som uppfyller rekvisiten för mord. Tingsrätten övergår till att pröva Åke Karlssons personliga ansvar för gärningen.

Åke Karlsson hade uppsåt till att tillfoga Märta Ekqvist de aktuella skadorna och till att hon skulle dö

Åke Karlsson har invänt att han inte hade uppsåt till gärningen eftersom han vid gärningstillfället inte var i tillräcklig grad medveten om sitt handlande.

I den rättspsykiatriska undersökningen är, som redovisats, en av slutsatserna att Åke Karlsson till följd av den allvarliga psykiska störningen bedöms ha saknat förmåga att inse gärningens innebörd. Enligt psykologutredningen i undersökningen är det den långt framskridna demenssjukdomen som ur ett psykologiskt

perspektiv talar för att han saknade denna förmåga. Tingsrätten ifrågasätter inte denna slutsats. Att Åke Karlsson agerade i ett sådant tillstånd hindrar dock inte att han kan fällas till ansvar för uppsåtligt brott.

En vanlig uppsåtsprövning ska ske även vid gärningar som har begåtts av personer med psykisk störning, se rättsfallen från Högsta domstolen NJA 2003 s. 702 och ”Samurajsvärdet” NJA 2012 s. 45. I ”Samurajsvärdet” uttalade Högsta domstolen följande i denna fråga.

> 12. Även vid gärningar som har begåtts av personer med psykisk störning ska en vanlig uppsåtsprövning ske. Visserligen kan det vara svårare att bedöma uppsåtsfrågan i ett sådant fall än i andra. Detta gäller naturligtvis särskilt om den psykiska störningen var allvarlig. Men i princip ska kravet på uppsåt uppfattas på samma sätt beträffande denna kategori som beträffande andra lagöverträdare. Kan gärningsmannen med hänsyn till den psykiska avvikelsen inte anses ha handlat med uppsåt ska inte heller något uppsåtligt brott anses begånget. Principen har ansetts vara att uppsåt inte föreligger om en person utan den psykiska störningen men med samma föreställning om sakförhållandena inte skulle anses handla uppsåtligt. Det har sagts att prövningen av uppsåtsfrågan i de flesta fallen torde ge till resultat att uppsåt föreligger (se NJA 2004 s. 702). Detta ska dock inte förstås så, att uppsåtsprövningen i de fall gärningsmannen hade en psykisk störning ska ske med mindre noggrannhet än i andra fall.

I uppsåtsrekvisitet ligger ett allmänt krav på medvetenhet. Har gärningsmannen en allvarlig psykisk störning i form av en akut psykos med bristande verklighetsuppfattning eller något annat motsvarande höggradigt förvirrings- och omtöckningstillstånd får medvetenhetskravet särskild betydelse. Högsta domstolen har i rättsfallet ”Vanföreställningen” NJA 2020 s. 169 p. 14 uttalat att om gärningsmannen har varit alltför omtöcknad, dvs. om hans eller hennes medvetande har varit grumlat, föreligger således inte uppsåt i straffrättslig mening. Högsta domstolen utvecklar medvetenhetskravet på följande sätt i rättsfallet ”Vanföreställningen”.

> 15. För att medvetenhetskravet ska vara uppfyllt måste gärningsmannen alltså vara i någon grad medveten om att han eller hon utför ett visst handlande. Det har i tidigare avgöranden uttryckts som att gärningsmannen ska vara i tillräcklig grad medveten om sitt handlande (se t.ex. NJA 1968 s.

> 471 och NJA 1969 s. 401). I detta ligger också att gärningsmannen vid sitt handlande måste ha ett visst mått av basal grundförståelse av det sammanhang och den omgivning där gärningen företas. Endast höggradiga förvirrings- och omtöckningstillstånd som tar sig uttryck i ett grumlat medvetande kan medföra att uppsåt inte föreligger. Det förhållandet att gärningsmannen på grund av en psykisk störning har en helt felaktig uppfattning om motivbilden eller andra bakomliggande förhållanden hindrar inte att medvetenhetskravet är uppfyllt.
>
> 16. Det sagda innebär att bristande uppsåt till följd av grumlat medvetande endast kommer att aktualiseras i ett fåtal fall och bara för en begränsad del av de allvarligt psykiskt störda lagöverträdare som träffas av det absoluta fängelseförbudet i 30 kap. 6 § andra stycket BrB.

När det gäller frågan om en gärningsperson varit i tillräcklig grad medveten om sitt handlande vid gärningstillfället för att kunna ha uppsåt får omständigheter hur gärningspersonen agerade i anslutning till händelsen och vad personen minns betydelse som bevisfakta. Även uppgifterna i ett rättspsykiatriskt underlag har betydelse för prövningen.

Genom Tom Ekqvists uppgifter gällande Åke Karlssons mående före händelsen framgår att Tom Ekqvist kunnat föra samtal med Åke Karlsson samt att Åke Karlsson var medveten om att han var på tandläkarbesök den 8 september 2025. Det kan konstateras att Åke Karlssons hälsotillstånd såväl vid huvudförhandlingen som vid undersökningstillfället i den rättspsykiatriska undersökningen har försämrats jämfört med vad som framkommit om hans tillstånd vid gärningen och vad som kan iakttas från förhöret med honom den 10 september 2025.

Vad analysen av blodbesudlingarna på två knivar som togs i beslag från en kökslåda har visat i förening med vad Åke Karlsson har uppgett om att han hanterade knivar i köket strax efter det att knivvåldet hade utdelats leder till slutsatsen att det är klarlagt att knivarna användes på något sätt i samband med gärningen. Gällande hanteringen efteråt har Åke Karlsson uppgett att han lade knivar i vatten i köket efter gärningen. Han har uppgett att han därefter gick till

soprummet. För att komma in i soprummet använde han en nyckeltagg. Därefter tog han, efter att ha använt nyckeltaggen för att ta sig in genom porten, hissen upp till lägenheten. Utanför lägenheten mötte han Teresa Matkeviciene och berättade för henne att han hade dödat Märta Ekqvist. Beteendet som sådant får anses bära det medvetna handlandets yttre kännetecken. Just att gå till soprummet och sedan ta sig tillbaka till lägenheten har innefattat ett relativt komplext handlande med flera moment. Att han där och då kunnat upplysa Teresa Matkeviciene om vad som hänt Märta Ekqvist visar att han i vart fall då var medveten om att Märta Ekqvist var död.

Därtill kommer att Åke Karlsson, som framgår av polisförhöret, dagen efter kunde minnas såväl omständigheter gällande gärningen som att han vid två tillfällen under gårdagen fått besök av en kvinna som hjälpte dem och att han berättade för denna kvinna att han dödat Märta Ekqvist. Dagen efter berättade han också spontant om att han varit i soprummet efter händelsen. Gällande vad som hände i gärningsögonblicket kunde han dagen efter lämna detaljerna att han använde kniv mot Märta Ekqvist, att han träffade henne rätt i hjärtat samt att han i gärningsögonblicket också uppfattade att Märta Ekqvist dog. Genom utredningen är klarlagt att det i första hand var knivsticket som penetrerade Märta Ekqvists bröstkorg, i hjärttrakten, som bedömes ha varit dödande. Att en person på sådant sätt i efterhand kan redogöra för en gärning och ett händelseförlopp är inte kännetecknande för en situation där personens medvetande i gärningsögonblicket var så grumlat att personen saknade grundförståelse av det sammanhang och den omgivning där gärningen företogs. Det talar mot att Åke Karlssons medvetande i gärningsögonblicket var grumlat på sådant sätt. Som redovisats i det föregående har tingsrätten också tillmätt Åke Karlssons uppgifter ett bevisvärde i den mån de har stöd i utredningen i övrigt.

Genom vad som framkommit om hur Åke Karlsson agerade i anslutning till händelsen och vad han i polisförhöret dagen efter mindes från händelsen är det

ställt utom rimligt tvivel att Åke Karlsson, trots det allvarliga demenstillståndet, i gärningsögonblicket var i tillräcklig grad medveten om sitt handlande för att uppsåt ska kunna föreligga. Medvetenhetskravet är därför uppfyllt.

Nästa fråga att pröva är om Åke Karlsson hade uppsåt till att tillfoga Märta Ekqvist skadorna och till att hon skulle dö till följd av dessa.

En utgångspunkt för uppsåtsbedömningen, särskilt vid angrepp mot person, är angreppssättet och den effekt som detta typiskt sett är ägnat att orsaka (se t.ex. rättsfallet från Högsta domstolen ”Rusdomen” NJA 2011 s. 563 p. 13). Knivhugg mot hjärtat och andra vitala organ samt halsen är typiskt sett förenade med livsfara och det får anses var uppenbart för var och en.

Åke Karlsson tilldelade Märta Ekqvist ett mycket stort antal knivhugg. Hon hade sammanlagt 28 sårskador på bålens framsida, flanken och på ryggen. På halsen hade hon två sårskador och även två på huvudet. Det var i första hand stickskadan i bröstkorgen med skada på aorta som bedömdes ha varit dödande. Men även en annan sårskada på bröstkorgen och med ytlig skada på hjärtats framsida, tre skador på flanken med skador genom bröstkorgsvägg och i lungvävnaden samt en skada på ryggen bedömdes i kombination eller var för sig ha inneburit fara för hennes liv. Ett angrepp av detta slag, där i princip samtliga skador är koncentrerade till kroppens bål och där vitala organ finns, talar i sig mycket starkt för att knivhuggen utdelades med avsikt att döda.

Av Åke Karlssons egna uppgifter i polisförhöret framgår att han i gärningsögonblicket var medveten om att det var en människa han angrep och att han tillfogade personen skador. Av hans egna uppgifter framgår också att han var arg. Med hänsyn till Åke Karlssons psykiska störning ger utredningen, trots angreppssättet, dock inte tillräcklig stöd för att det ska vara ställt utom rimligt tvivel att han i gärningsögonblicket agerade med avsikten att döda Märta Ekqvist. Frågan är om han med lägre grad av uppsåt haft uppsåt till att hon skulle dö.

Åke Karlsson har berättat att han uppfattade att han, genom att ”peta till henne lite lätt med kniven, vid hjärtat” träffade Märta Ekqvists hjärta med kniven och att hon dog. Han har uppgett att detta var det första han gjorde med kniven. Han har berättat att han sedan petade henne fler gånger med kniven. Han återkom i förhöret till att han insåg att hon var död. Vad som är bevisat i målet om angreppssättet mot bålen i förening med Åke Karlssons upprörda sinnesstämning och attityd i gärningsögonblicket innebär att han i detta ögonblick måste ha varit praktiskt taget säker på att Märta Ekqvist skulle dö genom handlandet. Denna bedömning innebär att tingsrätten finner det ställt utom rimligt tvivel att Åke Karlsson agerade med insiktsuppsåt i förhållande till att han tillfogade Märta Ekqvist hennes skador samt till att hon skulle dö till följd av dessa.

Åke Karlsson har därför begått den åtalade gärningen med uppsåt.

Åke Karlsson var i en inbillad nödvärnssituation men hans handlande är inte fritt från ansvar

Tingsrätten har tidigare redovisat att Åke Karlsson objektivt sett inte var i en nödvärnssituation när han begick gärningen. Åke Karlsson har även gjort gällande att han i vart fall måste ha missuppfattat situationen och fått för sig att han var i en nödvärnssituation genom att Märta Ekqvist angrep honom. Han har därför gjort gällande att han i vart fall ska vara fri från ansvar på grund av att han var i en inbillad nödvärnssituation.

Det är inte klarlagt i målet hur angreppet mot Märta Ekqvist inleddes. Åke Karlssons uppgifter under förhöret om hur han uppfattade situationen är inte så osannolika att de ska lämnas utan avseende av det skälet. Inte heller har åklagaren lagt fram bevisning som innebär att Åke Karlssons invändning framstår som obefogad. Vid detta förhållande ska Åke Karlssons invändning att han – i ett tillstånd av psykisk störning från sina utgångspunkter – trodde att han var utsatt för ett brottsligt angrepp och således handlade i inbillat nödvärn godtas.

För ansvarsfrihet på grund av nödvärn krävs enligt 24 kap. 1 § brottsbalken att Åke Karlsson i den inbillade nödvärnssituationen inte tillgrep våld som var uppenbart oförsvarligt. Utredningen ger ingen klarhet i hur allvarligt han uppfattade det inbillade angreppet. Oavsett om han uppfattade att han var utsatt för livsfarligt angrepp har det våld som han utövade till sin art och omfattning varit sådant att våldsutövandet var helt klart uppenbart oförsvarligt.

Om den som har gjort för mycket i en nödvärnssituation svårligen kunde besinna sig ska han eller hon enligt 24 kap. 6 § brottsbalken ändå vara fri från ansvar. Bestämmelsen är tillämplig även i en inbillad nödvärnssituation.

Som redovisats hade Märta Ekqvist ett mycket stort antal knivskador. Åke Karlsson har fortsatt med knivvåldet när Märta Ekqvist fallit till golvet. Hon låg med hopdragen kropp på golvet och avled därmed inte omedelbart när hon stående träffades av det första knivhugget. Även om Åke Karlsson inledningsvis kan ha uppfattat sig ha varit utsatt för ett mycket farligt angrepp har omständigheterna varit sådana att han redan tidigt i händelseförloppet, när han själv aldrig blev angripen, inte längre kan ha uppfattat Märta Ekqvist som ett allvarligt hot mot honom. I den situationen skulle han, trots vad som framkommit om hans psykiska störning, ha kunnat besinna sig och avbryta. Han är därför inte fri från ansvar.

Åtalet innebärande att Åke Karlsson uppsåtligt berövat Märta Ekqvist livet är styrkt.

Gärningen ska bedömas som mord

Gärningen har karaktäriserats av stor brutalitet och ska redan av det skälet rubriceras som mord.

Påföljd

Åke Karlsson är tidigare ostraffad.

Frivården har yttrat sig. Det har i målet inhämtats ett läkarintyg enligt 7 § lagen om särskild personutredning i brottmål, m.m. samt ett rättspsykiatriskt utlåtande.

Tingsrätten finner inte skäl att vid påföljdsvalet frångå de bedömningar och slutsatser som redovisas i det rättspsykiatriska utlåtandet. Det kan därmed konstateras att Åke Karlsson begick gärningen under påverkan av en allvarlig psykisk störning och att han även nu lider av en allvarlig psykisk störning. Som det har redogjorts för tidigare i domen består störningen i en långt framskriden demenssjukdom som enligt utlåtandet innebär ett höggradigt förvirringstillstånd med störd realitetsprövning och verklighetsfrämmande symptom.

Enligt 30 kap 6 § första stycket brottsbalken ska den som har begått ett brott under påverkan av en allvarlig psykisk störning ska i första hand dömas till en annan påföljd än fängelse. Av bestämmelsen andra stycke följer en begränsning att i vissa fall döma till fängelse. Rätten får inte döma till fängelse om den tilltalade till följd av den allvarliga psykiska störningen har saknat förmåga att inse gärningens innebörd eller att anpassa sitt handlande efter en sådan insikt under förutsättning att detta tillstånd inte varit självförvållat.

Överlämnande till rättspsykiatrisk vård får enligt 31 kap. 3 § första stycket brottsbalken ske när den som lider av en allvarlig psykisk störning har begått ett brott för vilken påföljden inte bedöms kunna stanna vid böter. En förutsättning är att det med hänsyn till hans eller hennes psykiska tillstånd och personliga förhållanden i övrigt är påkallat att han eller hon är intagen på en sjukvårdsinrättning för psykiatrisk vård, som är förenad med frihetsberövande eller annat tvång.

En slutsats i den rättspsykiatriska undersökningen är att Åke Karlsson till följd av den allvarliga psykiska störningen bedöms ha saknat förmåga att inse gärningens innebörd. Som redovisats ifrågasätter tingsrätten inte denna slutsats. Vid detta förhållande, och då hans tillstånd inte är självförvållat, omfattas Åke

Karlsson av det absoluta fängelseförbudet i 30 kap. 6 § andra stycket brottsbalken.

I det rättspsykiatriska utlåtandet har bedömningen gjorts att Åke Karlsson, vid fällande dom där frihetsberövande påföljd är påkallad, uppfyller de medicinska förutsättningarna för psykiatrisk vård som är förenad med frihetsberövande och annat tvång. I utlåtandet har undersökningsteamet även bedömt att det till följd av den allvarliga psykiska störningen finns en risk för att Åke Karlsson återfaller i brottslighet av allvarligt slag. Vidare har undersökningsteamet angett att eftersom den allvarliga psykiska störningen är demenssjukdom bedöms riskfaktorn bäst hanterad genom ändamålsenlig omvårdnad i anpassad miljö. Undersökningsteamet har lämnat rekommendationen att en eventuell rättspsykiatrisk vård ska förenas med särskild utskrivningsprövning.

Enligt 31 kap. 3 § andra stycket brottsbalken får rätten besluta att särskild utskrivningsprövning ska äga rum vid vården, om det till följd av den psykiska störningen finns risk för att den tilltalade återfaller i brottslighet, som är av allvarligt slag. I förarbetena anges att möjligheten att besluta om särskild utskrivningsprövning ska utnyttjas främst då risken för återfall är beaktansvärd och avser brott som riktar sig mot eller innebär fara för annans liv, hälsa eller personliga säkerhet (se prop. 1990/91:58 s. 465 f. och s. 534 f. samt rättsfallen från Högsta domstolen NJA 2007 s. 266 och NJA 2013 s. 1090 p. 12).

Tingsrätten konstaterar att det finns medicinska förutsättningar att överlämna Åke Karlsson till rättspsykiatrisk vård. Med hänsyn till vårdbehovet och skyddsaspekterna är rättspsykiatrisk vård också den mest lämpliga påföljden. Påföljden bestäms därför till rättspsykiatrisk vård.

Tingsrätten bedömer att risken för att Åke Karlsson återfaller i brottslighet av allvarligt slag är, med hänsyn till vad som framkommit kring gärningen, så hög att den rättspsykiatriska vården ska förenas med särskild utskrivningsprövning.

Häktning

För mord är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år och sex månader. Det är inte uppenbart att det saknas risk för fortsatt brottslighet. Åke Karlsson ska därför vara kvar i häkte till dess påföljden får verkställas.

Skadestånd

Vid denna utgång i målet är Åke Karlsson skyldig att betala skadestånd till Tom Ekqvist respektive dödsboet efter Märta Ekqvist. Det finns ingen tvist avseende skäligheten i sig av de olika poster som Tom Ekqvist respektive dödsboet efter Märta Ekqvist har yrkat ersättning för. Åke Karlsson har dock inte godtagit att betala beloppen fullt ut, utan begärt att de ska sättas ned till skäligt belopp med stöd av 2 kap. 5 § skadeståndslagen.

Enligt 2 kap. 5 § skadeståndslagen ska den som vållar en person- eller sakskada under påverkan av en allvarlig psykisk störning ersätta skadan i den utsträckning det är skäligt med hänsyn till hans eller hennes sinnestillstånd, handlingens beskaffenhet, föreliggande ansvarsförsäkring och andra ekonomiska förhållanden samt övriga omständigheter. Bestämmelsen är självständig och utgör ingen jämkningsregeln. Bestämmelsens ursprungliga funktion var att utvidga skadeståndsansvaret till att kunna omfatta även personer som på grund av bristande tillräknelighet inte kunde dömas för brott. Eftersom något krav på tillräknelighet inte längre finns i gällande rätt har bestämmelsen närmast karaktären av en särskild jämkningsregel. Bestämmelsen bör tillämpas restriktivt. Avgörande för om skadestånd med stöd av bestämmelsen ska kunna sättas ned har i praxis ansetts vara arten och graden av den störning som gärningsmannen haft samt på vilket sätt störningen inverkat på gärningsmannens handlande. (Se rättsfallet från Högsta domstolen NJA 1999 s. 441.)

Genom utredningen i målet är det klarlagt att Åke Karlsson har begått gärningen under påverkan av en allvarlig psykisk störning. Gärningen som sådan har inneburit grovt och upprepat våld mot Märta Ekqvist i hennes hem och Åke

Karlsson har agerat med uppsåt. Med beaktande av dessa omständigheter samt med iakttagande av att bestämmelsen i 2 kap. 5 § skadeståndslagen ska tillämpas restriktivt finner tingsrätten att det saknas tillräckliga skäl att sätta ned skadeståndet till målsägandena. De yrkade beloppen är skäliga och ska därmed utgå.

Förverkande

Yrkandena om förverkande och bevisbeslag är lagligen grundade och ska bifallas.

Övrigt

Eftersom det ingår svårare straff än penningböter i straffskalan för brottet som Åke Karlsson döms för ska han betala lagstadgad avgift till brottsofferfonden.

Åklagaren har yttrat sig över Rikard Hultenheim Bondessons kostnadsanspråk och inte haft någon erinran mot detta.

Rikard Hultenheim Bondesson och Alexander Gyllensten ska tillerkännas begärd ersättning eftersom denna bedöms som skälig. Dessa kostnader ska staten svara för.

Det finns skäl att förordna om fortsatt sekretess för de uppgifter som har förebringats vid huvudförhandlingen inom stängda dörrar och som inte framgår av denna dom.

RÄTTEN

Rådmannen Catharina Månsson samt nämndemännen Jonas Ekelund, Marie Olsson och Rolf Streijffert
Rätten är enig.

Digitalt signerad av rådmannen Catharina Månsson

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Lunds tingsrätt senast **den 3 mars 2026**. Överklagandet ska vara skriftligt. Lunds tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

Du kan använda hovrättens blankett för överklagande i brottmål: www.domstol.se/overklagande-i-brottmal. I annat fall kan du utgå från följande punkter.

1. Skriv Lunds tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Lunds tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Lunds tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten över Skåne och Blekinge skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten över Skåne och Blekinge tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Lunds tingsrätt eller Hovrätten över Skåne och Blekinge om du har frågor.